

[Udenrigsministeren]

sentligt til, at vi undgår de fejlvarslinger og de falske alarmer, som jo i værste fald kunne få helt katastrofale konsekvenser.

Derfor kan der slet ikke være nogen tvivl om, at den rent defensive varslingsrolle, som det moderniserede Thule-radar anlæg skal udføre, har en stabiliserende virkning også i krisesituationer – ikke mindst i krisesituationer. Det har jo aldrig været hensigten med den såkaldte ABM-traktat at begrænse den slags varslingsfunktioner, og det ville også have været absurd.

Jeg har i redegørelsen illustreret moderniseringen af Thuleradaren med forskellen mellem en gammel mekanisk regnemaskine – man husker de gamle svingere – og så en moderne elektronisk lommeregner. Det er da klart, at når man skal modernisere sin gamle mekaniske regnemaskine, så gør man det ikke med noget, der bygger på den teknologi, der var gældende, dengang man sad og arbejdede med »svingerne«. Så bruger man ny teknologi.

På samme måde siger det sig selv, at når man i dag skal modernisere et radar anlæg, der har bestået siden 1960, så benytter man da ikke den oprindelige teknologi, man bruger dagens teknologi. Det, vi taler om her, det, der i teknikersproget hedder en phased array-radar, det er dagens teknologi, når det drejer sig om varslingsanlæg, helt parallelt med udviklingen for så vidt angår regnemaskiner. Det er oven i købet billigere i dag at lave denne såkaldte phased array-radar, end det ville være at lave noget, der byggede på den gamle teknologi. Den dag er muligvis ikke fjern, hvor også civile lufthavnes radar anlæg vil blive moderniseret med præcis den samme teknik, som man er ved at indføre i Thule.

Se, nu er der, som jeg også tidligere har oplyst her i Tinget, ikke tale om teknologi, som ikke var kendt eller forudset, da man lavede ABM-traktaten. Tværtimod omtales denne phased array-teknologi direkte i traktaten. Hvis så parterne ville have fastsat begrænsninger for modernisering med denne nye teknik, så skulle man selvfølgelig vente, at det så ville fremgå af traktatens ordlyd. Men som det gentagne gange er blevet understreget, indeholder ABM-traktaten intetsteds begrænsninger for så vidt angår moderniseringen af varslingsradar anlæg som dem, der er ved Thule, de såkaldte BMEWS-rada-

ranlæg, for nu at få alle forkortelserne med. Det var det ene, jeg synes man skal hæfte sig ved.

Det andet, og det fremgår også af min redegørelse, er, at intet taler for, at radar anlægget i Thule med nogen mening kan udføre det, man kalder en ABM-funktion, altså vil kunne styre et antimissilvåben. Bortset fra måske hr. Albrechtsen i den spørgetid, vi havde den 18. februar i år, mener jeg heller ikke, der er nogen, der har hævdet, at Thule-radaren skulle være et sådant ABM-system. Alene placeringen af Thuleradaren taler jo afgørende herimod, og dette er netop det helt afgørende spørgsmål i debatten: er der tale om en radar til varsling, eller er der tale om en radar, der skal styre modangreb?

For igen at lave en analogi, så er det det samme som at spørge: hvad er det egentlig for en slags vagthund, vi vil have? Er det en lille gravhund, der kan gø, hvis der kommer nogen, eller er det en stor schæfer, der både kan gø og så fare i benene på dem, der kommer? Der er ingen tvivl om, hvad det er, der ligger i Thule. Det er præcis det samme som min gamle gravhund Anthon derhjemme, som er meget lydhor over for, når der kommer nogen, som ikke skal komme, og som kan gø gevaldigt højt, hvis der kommer nogen. Men han er altså ikke meget beventd, hvis han skal fare i benene på dem, der kommer; der skal en schæferhund til. Og her har vi parallellen til forholdet mellem et varslingsanlæg og et ABM-anlæg. Det er gravhunden Anthon, arrig, men ufarlig i aggressiv henseende, som er installeret i Thule.

Varslingsradaren er jo konstrueret til at kunne afdække et meget stort område, og varslingsradaren i Thule har ganske enkelt ikke en tilstrækkelig finmasket kapacitet til f.eks. at kunne angive nøjagtig, hvor et missil befinder sig på et givet tidspunkt. Så kan man sige, at ud fra de rent tekniske specifikationer kan man jo ikke helt udelukke, at Thuleradaren med visse tekniske ændringer og moderniseringer og modifikationer alligevel kunne blive i stand til at udføre funktioner, der er i strid med ABM-traktaten. Men for at der ikke skal danne sig myter om dette spørgsmål, vil jeg gerne understrege, som det også allerede er sket i redegørelsen, at de amerikanske myndigheder over for regeringen udtrykkeligt har bekræftet, at det moderniserede varslingsradar anlæg ikke kan afprø-